

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

RADA

Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o práci s mládežou

(2010/C 327/01)

RADA A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV, KTORÍ SA ZIŠLI NA ZASADNUTÍ RADY:

PRIPOMÍNAJÚC POLITICKÉ POZADIE TEJTO OTÁZKY, KTORÉ SA UVÁDZA V PRÍLOHE, A NAJMÄ TO, ŽE:

1. V zmluve sa stanovuje, že činnosť EÚ sa má zameriavať na podporu rozvoja výmenných programov pre mladých ľudí a sociálnych a výchovno-vzdelávacích pracovníkov (ďalej len „pracovníkov s mládežou“ a „mládežníckych lídrov“) a podporu účasti mladých ľudí na demokratickom živote.
2. Európsky parlament a Rada prijali rozhodnutím č. 1719/2006/ES program Mládež v akcii ⁽¹⁾. Tento program, ktorý vo všetkých členských štátoch postupne získava stále väčší úspech, obsahuje dôležitý prvok, ktorý má prispieť k rozvoju kvality systémov na podporu mládežníckych činností a kapacít organizácií občianskej spoločnosti v oblasti mládeže.
3. Rada 29. novembra 2009 prijala uznesenie o obnovenom rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018). Podpora a rozvoj práce s mládežou sa v tomto rámci spolupráce považujú za medziodvetvové otázky.
4. Európska rada vo svojich záveroch zo 17. júna 2010 vyhlásila, že očakáva predloženie ostatných hlavných iniciatív do konca tohto roku ⁽²⁾.

NA ZÁKLADE

prvej európskej konferencie o práci s mládežou, ktorá sa konala 7. – 10. júla 2010 v Gente (Belgicko) a na ktorej sa zdôraznila dôležitosť práce s mládežou.

BERÚC TIEŽ DO ÚVAHY, ŽE:

- ako sa uvádza v obnovenom rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018) (ďalej len „obnovený rámec“), cieľom v oblasti mládeže je:
 - vytvoriť viac príležitostí a viac rovných príležitostí vo vzdelávaní a na trhu práce a
 - podporovať aktívne občianstvo, sociálne začlenenie a solidaritu všetkých mladých ľudí.
- V obnovenom rámci sa vytyčuje osem oblastí činnosti ⁽³⁾, v ktorých by sa mali vyvíjať medziodvetvové iniciatívy, ktoré sa týkajú politiky v oblasti mládeže a v ktorých by práca s mládežou mohla byť prínosom. Ďalšími dôležitými oblasťami činnosti sú v tejto súvislosti ľudské práva a demokracia, kultúrna rozmanitosť a mobilita.
- Rada sa zhodla, že v tomto obnovenom rámci je „práca s mládežou“ všeobecný pojem, ktorý zahŕňa širokú škálu činností sociálneho, kultúrneho, vzdelávacieho alebo politického charakteru vykonávanú mladými ľuďmi, s nimi a pre nich. Takéto činnosti stále častejšie zahŕňajú aj šport a služby pre mladých ľudí.
- Vo všetkých politikách a činnostiach, ktoré sa týkajú práce s mládežou, by sa malo dodržiavať niekoľko hlavných zásad, najmä význam podpory rodovej rovnosti a boja proti všetkým formám diskriminácie, dodržiavania práv a rešpektovania zásad uznaných okrem iného v článkoch 21 a 23 Charty základných práv Európskej únie, pričom je potrebné zohľadniť možné rozdiely v životných podmienkach, potrebách, túžbach, záujmoch a postojoch mladých

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 327, 24.11.2006, s. 30.

⁽²⁾ Dokument EUCO 13/10.

⁽³⁾ Týmto ôsmimi oblasťami sú: vzdelávanie a odborná príprava, zamestnanosť a podnikanie, zdravie a pohoda, účasť, dobrovoľné činnosti, sociálne začlenenie, mládež a svet, tvorivosť a kultúra.

ľudí, ktoré sú spôsobené rôznymi faktormi, a všetci mladí ľudia sa budú uznávať za prínos pre spoločnosť.

- Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu je jedným z kľúčových záväzkov Európskej únie a jej členských štátov. Sociálne vylúčenie má škodlivý vplyv na blahobyt občanov a obmedzuje ich schopnosť prejavíť sa a zúčastňovať sa na daniach v spoločnosti. Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu sa má uskutočňovať tak v rámci Európskej únie, ako aj mimo nej, v súlade s rozvojovými cieľmi tisícročia OSN.

UZNÁVAJÚ, ŽE:

- Nespočetné množstvo detí, mladých ľudí, pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov pochádzajúcich z rôznych prostredí vo všetkých členských štátoch sa zapája do bohatej a rozmanitej škály činností v rámci práce s mládežou, má z nich osôb alebo je v tejto oblasti aktívne. Tieto činnosti sa môžu odohrávať v mnohých kontextoch, môžu byť zamerané na rôzne otázky, ktoré ovplyvňujú ich život a prostredie, v ktorom žijú.
- Práca s mládežou sa uskutočňuje v mimoškolskej oblasti, ako aj prostredníctvom špecifických aktivít na voľný čas, a je založená na procese neformálneho vzdelávania a informálneho učenia a na dobrovoľnej účasti. Tieto činnosti a procesy si účastníci riadia sami alebo prebiehajú pod výchovným a pedagogickým vedením buď profesionálnych alebo dobrovoľných pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov alebo v spolupráci s nimi a môžu sa vyvíjať a podliehať zmenám na základe rôznej dynamiky.
- Práca s mládežou sa organizuje a uskutočňuje rôzne (organizáciami vedenými mládežou, organizáciami pre mládež, neformálnymi skupinami alebo prostredníctvom služieb starostlivosti o mládež a verejných orgánov) a formuje sa na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni v závislosti napríklad od týchto prvkov:
 - komunitný, historický, sociálny a politický kontext, v ktorom práca s mládežou prebieha,
 - cieľ, ktorým je zapojiť a posilniť postavenie všetkých detí a mladých ľudí, najmä tých s obmedzenými príležitosťami,
 - zapojenie pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov,
 - organizácie, služby alebo poskytovatelia – vládne alebo mimovládne, vedené mládežou alebo nie,
 - prístup alebo metóda, ktoré sa použili pri zohľadnení potrieb mladých ľudí.
- V mnohých členských štátoch zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore a rozvoji práce s mládežou na miestnej a regionálnej úrovni aj miestne a regionálne orgány.

UZNÁVAJÚ, ŽE:

- Mladí ľudia sú neoddeliteľnou súčasťou čoraz zložitejšej spoločnosti. Formujú ich rozličné vplyvy a rôzne prostredia, domov, škola, pracovisko, priatelia a médiá. V tomto kontexte môže práca s mládežou zohrávať vo vývine mladých ľudí dôležitú úlohu.
- Práca s mládežou – ktorá dopĺňa formálne vzdelávacie prostredie, môže mať pre deti a mladých ľudí značné prínosy, pretože im poskytuje širokú a rozmanitú škálu príležitostí na neformálne vzdelávanie a informálne učenie, ako aj primerané ciele prístupy.
- Práca s mládežou vedie mladých ľudí k zodpovednosti za svoje činy tým, že sú do jej rozvoja a vykonávania aktívne zapojení. Práca s mládežou môže poskytovať pohodlné, bezpečné, inšpiratívne a príjemné prostredie, v ktorom sa všetky deti a všetci mladí ľudia môžu prejavíť ako jednotlivci alebo súčasť skupiny, učiť sa od seba navzájom, stretávať sa, hrať sa, skúmať a experimentovať.
- Okrem toho by práca s mládežou mala poskytovať mladým ľuďom možnosť rozvíjať širokú škálu rôznych osobných a profesionálnych zručností, ktoré sú zbavené stereotypov, ako aj kľúčových kompetencií, ktoré môžu byť pre modernú spoločnosť prínosom. Preto môže zohrávať dôležitú úlohu pri rozvoji samostatnosti, posilňovaní postavenia mladých ľudí a ich podnikateľského ducha.
- Práca s mládežou môže predstavovať pridanú spoločenskú hodnotu aj tým, že šíri univerzálne hodnoty týkajúce sa ľudských práv, demokracie, mieru, boja proti rasizmu, kultúrnej rozmanitosti, solidarity, rovnosti a udržateľného rozvoja, pretože môže:
 - podporovať účasť na spoločenskom dianí a zodpovednosť, dobrovoľnú zaangažovanosť a aktívne občianstvo,
 - posilňovať budovanie spoločenstva a občianskej spoločnosti na všetkých úrovniach (napr. dialóg medzi generáciami a medzi kultúrami),
 - prispievať k rozvoju tvorivosti mladých ľudí, ich kultúrneho a sociálneho povedomia, podnikavosti a inovácie,
 - podporovať možnosti pre sociálne začlenenie všetkých detí a mladých ľudí,
 - osloviť aj mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami prostredníctvom rôznych pružných a rýchlo prispôsobiteľných metód.
- Práca s mládežou preto zohráva v spoločnosti rôzne úlohy a môže byť prínosom pre oblasti politiky, ktoré sa týkajú mládeže, ako napríklad celoživotné vzdelávanie, sociálne začlenenie a zamestnanosť.

— Práca s mládežou, či už ju vykonávajú dobrovoľníci alebo profesionáli, má značný sociálno-ekonomický potenciál, keďže môže zabezpečovať hospodársku činnosť, poskytuje infraštruktúru, vytvára hospodárske prínosy a zvyšuje zamestnanosť (mládeže). Osobné a profesionálne zručnosti a kompetencie, ktoré účastníci, pracovníci s mládežou a mládežnícki lídri získali pri práci s mládežou, sú pre trh práce prínosom. Takéto zručnosti a kompetencie sa musia dostatočne ceniť a efektívne uznávať.

— Program Mládež v akcii je dôležitým prínosom ku kvalite práce s mládežou na všetkých úrovniach, ako aj k rozvoju kompetencií pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov a k uznaniu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou tým, že pracovníkom s mládežou a mládežníckym lídrom poskytuje skúsenosti z mobility v oblasti vzdelávania a z vytvárania kontaktov.

PRETO SÚHLASIA, ŽE:

Pri vykonávaní tohto uznesenia by sa mali zohľadniť tieto zásady:

— mladí ľudia, mládežnícke organizácie, pracovníci s mládežou a mládežnícki lídri, výskumní pracovníci v oblasti mládeže, tvorcovia politík a ďalší experti v oblasti mládeže by sa mali zapájať do vypracovania, vykonávania a hodnotenia osobitných iniciatív v oblasti práce s mládežou na všetkých úrovniach,

— mali by sa rešpektovať úlohy a povinnosti všetkých aktérov zainteresovaných v rámci ich príslušných oblastí právomocí,

— je potrebné zhromažďovať a vymieňať si lepšie znalosti a chápanie práce s mládežou,

— na začleňovanie hľadiska práce s mládežou, ako aj na vykonávanie osobitných iniciatív v oblasti práce s mládežou by sa v plnej miere mali využívať nástroje uvedené v obnovenom rámci,

— pri práci s mládežou by sa mala venovať osobitná pozornosť zapojeniu detí a mladých ľudí, ktorí žijú v chudobe alebo ktorí čelia riziku sociálneho vylúčenia.

A PRETO VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY:

— propagovali rôzne druhy podpory práce s mládežou, napr. dostatočné financovanie, zdroje alebo infraštruktúru. Znamená to aj odstránenie prekážok zapájania sa do práce s mládežou a v prípade potreby vytvorenie stratégie práce s mládežou,

— podporovali a rozvíjali úlohu práce s mládežou pri vykonávaní obnoveného rámca, najmä prínos práce s mládežou pre ciele v rôznych oblastiach činnosti,

— v prípade potreby zapojili miestne a regionálne orgány a aktérov, aby zohrávali dôležitú úlohu v rozvoji, podpore a vykonávaní práce s mládežou.

VYZÝVAJÚ KOMISIU, ABY:

— vypracovala štúdiu, v ktorej by zmapovala rozmanitosť, rozsah a vplyv práce s mládežou v EÚ, a následne zahrnula prácu s mládežou do správy EÚ o mládeži,

— podporovala európske mládežnícke mimovládne organizácie, ako aj menšie iniciatívy na stimulovanie silnej európskej občianskej spoločnosti a ďalšiu účasť mládeže na demokratickom živote,

— zlepšila kvalitu práce s mládežou, budovanie kapacít a rozvoj kompetencií pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov a uznávanie neformálneho vzdelávania v práci s mládežou tým, že bude pracovníkom s mládežou a mládežníckym lídrom poskytovať skúsenosti z mobility v oblasti vzdelávania,

— vyvinula a podporovala vývoj európskych nástrojov (napr. Youthpass) pre nezávislé hodnotenie aj sebahodnotenie, ako aj nástrojov na dokumentáciu kompetencií pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov, ktoré by sa používali jednoducho a pomohli uznať a vyhodnotiť kvalitu práce s mládežou v Európe,

— poskytla dostatočné a vhodné európske platformy ako databázy, činnosti v rámci partnerského učenia sa a konferencie pre neustálu výmenu v oblasti inovatívneho výskumu, politík, prístupov, postupov a metód.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH OBLASTÍ PRÁVOMOCI:

— vytvorili lepšie podmienky a viac príležitostí na rozvoj, podporu a vykonávanie práce s mládežou na miestnej, regionálnej, celoštátnej a európskej úrovni,

— plne uznali úlohu práce s mládežou v spoločnosti, zvýšili povedomie o nej a posilnili ju,

— umožnili ďalší rozvoj kvality práce s mládežou,

- podporovali vypracovanie nových stratégií na budovanie kapacít pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov alebo posilnili existujúce stratégie a podporovali občiansku spoločnosť v realizácii vhodných foriem odbornej prípravy pre pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov,
- identifikovali rôzne formy práce s mládežou, kompetencie a metódy, ktoré pracovníci s mládežou a mládežnícki pracovníci spoločne využívajú, s cieľom vypracovať stratégie na zlepšenie kvality práce s mládežou a jej uznávanie,
- podporovali zamestnateľnosť pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov a ich mobilitu prostredníctvom lepšej informovanosti o ich kvalifikáciách a uznávaní zručností, ktoré nadobudli počas svojich skúseností,
- propagovali a podporovali výskum práce s mládežou a politiky v oblasti mládeže vrátane jej historického rozmeru a jej dôležitosť pre dnešnú politiku v oblasti práce s mládežou,
- dali k dispozícii dostatočné informácie o práci s mládežou a sprístupnili ich prostredníctvom mechanizmov, ako sú napríklad európske a vnútroštátne kampane zamerané na prácu s mládežou, a zlepšili synergie a komplementárnosť medzi iniciatívami Európskej únie, Rady Európy a iných subjektov na miestnej, regionálnej, celoštátnej a európskej úrovni,
- propagovali možnosti výmeny, spolupráce a vytvárania kontaktov medzi pracovníkmi s mládežou a mládežníckymi lídrami, tvorcami politík a výskumných pracovníkov na miestnej, regionálnej, celoštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni,
- v kontexte práce s mládežou prípadne propagovali vývoj systematického hodnotenia zručností a kompetencií požadovaných pre všetky formy odbornej prípravy zamerané na získanie znalostí a zlepšenie zručností.

NABÁDAJÚ OBČIANSKU SPOLOČNOSŤ PÔSOBIACU V OBLASTI MLÁDEŽE, ABY:

- zvýšila dostupnosť práce s mládežou pre všetky deti a všetkých mladých ľudí, najmä tých s obmedzenými príležitosťami,
- podporovala rôzne formy odbornej prípravy pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov aktívnych v občianskej spoločnosti v oblasti mládeže, aby sa zaručila kvalita práce s mládežou,
- vyhodnotila súčasné prístupy, postupy a metódy práce s mládežou a neustále investovala do ich inovatívneho rozvoja prostredníctvom nových iniciatív a činností na základe skúseností z reálneho života detí, mladých ľudí, pracovníkov s mládežou a mládežníckych lídrov,
- vymieňala si informácie a osvedčené postupy, spolupracovala a budovala kontakty na miestnej, regionálnej, celoštátnej a európskej úrovni.

ZDÔRAZŇUJÚ, ŽE JE DÔLEŽITÉ:

V kontexte vykonávania konkurencieschopnej, inkluzívnej a udržateľnej stratégie Európa 2020:

- uznať kľúčovú úlohu práce s mládežou ako zdroj príležitostí neformálneho vzdelávania pre všetkých mladých ľudí,
- zabezpečiť, aby sa práca s mládežou plne začlenila do iniciatívy Mládež v pohybe, ako aj do iných programov/politík, ktoré vyzbroja všetkých mladých ľudí a najmä tých s obmedzenými príležitosťami príslušnými zručnosťami a kľúčovými kompetenciami, ktoré budú potrebné v spoločnosti a hospodárstve v roku 2020 a neskôr.

PRÍLOHA

Politické súvislosti

Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, zo 14. decembra 2000 o sociálnom začleňovaní mladých ľudí ⁽¹⁾.

Uznesenie Rady a zástupcov vlád, ktorí sa stretli na zasadnutí Rady, zo 14. februára 2002 o pridanej hodnote dobrovoľnej činnosti pre mladých ľudí v kontexte rozvoja činnosti Spoločenstva v oblasti mládeže ⁽²⁾.

Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, z 28. mája 2004 o sociálnej integrácii mladých ľudí ⁽³⁾.

Návrh uznesenia Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa stretli na zasadnutí Rady, o uznaní hodnoty neformálneho a informálneho vzdelávania v oblasti európskej mládeže ⁽⁴⁾.

Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, z 22. mája 2008 o účasti mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami.

Odporúčanie Rady z 20. novembra 2008 o mobilite mladých dobrovoľníkov v rámci Európskej únie ⁽⁵⁾.

Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1098/2008/ES z 22. októbra 2008 o Európskom roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010) ⁽⁶⁾.

Rozhodnutie Rady 2010/37/ES z 27. novembra 2009 o Európskom roku dobrovoľníckych činností podporujúcich aktívne občianstvo (2011) ⁽⁷⁾.

Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o aktívnom začleňovaní mladých ľudí: boj proti nezamestnanosti a chudobe ⁽⁸⁾.

Záver Rady z 11. mája 2010 o kompetenciách podporujúcich celoživotné vzdelávanie a iniciatíve „nové zručnosti pre nové pracovné miesta“ ⁽⁹⁾.

Oznámenie Komisie „Európa 2020: stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“ ⁽¹⁰⁾.

Uznesenie o politike Rady Európy v oblasti mládeže ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 374, 28.12.2000, s. 5.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 50, 23.2.2002, s. 3.

⁽³⁾ Dokument 9601/04.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 168, 20.7.2006, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 319, 13.12.2008, s. 8.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 298, 7.11.2008, s. 20.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 17, 22.1.2010, s. 43.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 137, 27.5.2010, s. 1.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 135, 26.5.2010, s. 8.

⁽¹⁰⁾ KOM(2010) 2020 v konečnom znení.

⁽¹¹⁾ Uznesenie CM/Res (2008)23. Prijaté Výborom ministrov 25. novembra 2008 na 1042. schôdzi zástupcov ministrov.